

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Jordbruksverket

Yttrande över Jordbruksverkets förslag till ändrade föreskrifter om stöd till biodlingssektorn

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:33) om stöd till biodlingssektorn.

I sak anges detta innebära bland annat följande. Det kommer att anges uttryckligen att stödmottagaren ska följa regler om offentlig upphandling i de fall denne är upphandlingsskyldig. Det som idag är utformat som en upplysningsföreskrift om vad som gäller enligt EU-förordning formuleras om till att ange innebörden i kravet direkt så att det står att stödmottagaren ska använda ett separat bokföringssystem eller en adekvat redovisningskod för alla transaktioner som avser ett projekt. Det föreslås också att ta bort ett stycke som reglerar när en ansökan om stöd ska lämnas in för verksamhetsår 2023, eftersom det angivna datumet redan har passerats. Även skrivningar om när ansökningar om slutbetalning av stöd för 2023 ska ha inkommit tas bort, eftersom de aktuella datumen har passerats. Det föreslås också ändringar när det gäller vad en ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla. Kravet på att ansökan ska innehålla uppgift från överlåtaren om huruvida ansökan eller beslut om stöd ska avskrivas om den handläggande myndigheten inte beviljar ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare föreslås tas bort. I bilaga 2 till föreskrifterna föreslås kompletteringar när det gäller vilka underlag som en sökande ska skicka in till verket. Utöver tidigare krav ska en ansökan om utbetalning, i de fall det är relevant, innehålla lönespecifikation och projektdagbok eller annat underlag som styrker närvaro för personer som tar ut ett arvode i insatsen. Kursprogram där det framgår datum och plats för utbildningsinsatsen, föreläsarens namn, vilka ämnen som behandlas och utbildningsinsatsens längd ska också ingå. Slutligen ska det anges deltagarförteckning för respektive utbildningsinsats. Utöver nyss nämnda ändringar föreslås också vissa mer redaktionella ändringar för att förtydliga bestämmelserna.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges att den 1 januari 2023 inleddes den nya programperioden för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Stöd till biodlingssektorn anges ingå i EU:s gemensamma jordbrukspolitik och styras delvis av EU-förordningar men även av svensk förordning och Jordbruksverkets

föreskrifter. Det anges att Jordbruksverket i sin roll som handläggande myndighet har upptäckt ett antal brister i föreskrifterna under den tid som gått sedan programperioden inleddes. Det handlar bland annat om att det saknas en bestämmelse om gällande regler om offentlig upphandling, att det finns felaktiga upplysningsparagrafer och felaktiga formuleringar av bestämmelser. Det saknas även vissa underlag i bilaga 2 vilket gör att handläggarna inte får in korrekta och fullständiga ansökningar. Vidare finns det formuleringar som inte längre är aktuella. Det remitterade förslaget avses åtgärda detta.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av bakgrund och syfte med förslaget som är tillräcklig för en förhållandevis begränsad ändring av föreskrifter.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att den alternativa lösning som finns till den föreslagna bestämmelsen om offentlig upphandling är att inte införa denna bestämmelse. Jordbruksverket anser emellertid att regleringen behövs för att säkerställa och tydliggöra att de stödmottagare som är upphandlingskyldiga måste följa reglerna för detta om de ska få stöd. Införandet av bestämmelsen bidrar även till en mer logisk och transparent regelkedja. Om Jordbruksverket inte inför 12 a § som fastställer att stöd lämnas under förutsättning att de stödmottagarna är upphandlingskyldiga följer reglerna om offentlig upphandling anges det innebära att Jordbruksverket inte kan neka stödmottagare stöd i de delar de inte följt reglerna om offentlig upphandling.

Om det inte skulle anges explicita bestämmelser om redovisning enligt förslaget skulle det även i fortsättningen saknas reglering om att stödmottagaren ska redovisa alla transaktioner som avser en insats på det sätt som anges i den föreslagna regeln. Jordbruksverket behöver då fortsättningsvis ange villkoret i varje beslut om stöd, detta för att kunna säkerställa att stödmottagaren redovisar på det sätt som krävs enligt EU-rätten.

Om Jordbruksverket inte lägger till de föreslagna underlagen i bilaga 2 anges det innebära att det fortsatt finns en otydlighet huruvida stödmottagaren ska skicka in underlagen. Det skulle kunna resultera i ökade kompletteringar samt diskussioner mellan stödmottagare och handläggare om underlagen ska lämnas. Om Jordbruksverket inte lägger till underlagen i bilaga 2 finns det emellertid fortfarande möjlighet att begära att stödmottagaren skickar in dem. I bilaga 2 finns en ventil som anger att andra bilagor enligt beslut om stöd ska skickas in vid ansökan om utbetalning. Skrivningen innebär emellertid att dessa bilagor behöver vara fastställda i beslut om stöd för att handläggaren ska kunna begära att stödmottagaren lämnar dem till Jordbruksverket. Den alternativa lösning som finns är att inte lägga till underlagen i bilaga 2 och i stället fortsättningsvis använda sig av den generella skrivningen om att bilagor som är fastställda i beslut om stöd ska lämnas in. Jordbruksverket anser emellertid att den föreslagna ändringen innebär en ökad tydlighet och transparens för både stödmottagare och handläggare.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen ger framför allt en bild av effekter om ingen reglering skulle komma till stånd. Regelrådet finner samtidigt att ändringarna i många fall framstår som att det troligen inte finns så många sätt att utforma en bestämmelse eller ta bort en skrivning om ändringen ska göras överhuvudtaget. När det gäller ändringarna i bilaga 2 anser Regelrådet att det i och för sig inte är lika tydligt om den information som verket behöver för att göra administrativa kontroller bara kan samlas in på precis det sätt som

föreslås. När det gäller just den förändringen hade det därför varit önskvärt om det hade funnits ett tydligare resonemang om alternativa lösningar. Att beskrivningen således hade kunnat vara tydligare i detta avseende är emellertid inte en fråga av sådan vikt att redovisningen som helhet anses otillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att Regleringen är förenlig med EU-rätten i alla avseenden. Regleringen anges inte heller gå utöver den reglering som krävs enligt förordning (EU) 2021/2115 och förordning (EU) 2021/2116. Jordbruksverket anser att bestämmelserna i föreskrifterna behövs för att motsvara och leva upp till de regleringar som fastställs i EU-förordningarna. Jordbruksverket har strävat efter att endast införa regler som nödvändigtvis behövs, men har även skapat bestämmelser i syfte att förtydliga och konkretisera vilka villkor samt regler som gäller för att bli beviljad stöd och utbetalning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av hur den föreslagna ändringen i föreskrifter förhåller sig till EU-rätten. Utöver det som refererats ovan har det även klargjorts att det aktuella stödet är en del av den gemensamma jordbrukspolitiken. Beskrivningen är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i konsekvensutredningen att de ändrade regleringarna föreslås träda i kraft senast den 12 september 2024. Anledningen till att ikraftträdandet inte bör vara senare än 12 september anges vara att ansökan om stöd för kommande verksamhetsår ska ha kommit in till Jordbruksverket senast den 30 september året innan. Det betyder att de ändrade regleringarna har varit i kraft i ca två veckor innan ansökan om stöd ska ha skickats in. Genom att ikraftträdande är i mitten av september får stödsökanden en viss tid på sig att läsa och förstå de ändrade regleringarna. Många stödsökande och stödmottagare kommer dock att få ta del av förslaget tidigare än så då de ombeds att lämna synpunkter vid externt samråd och extern remiss.

Jordbruksverket föreslår även att ändringen i bilaga 1 avsnitt 2.1 punkt 13, som handlar om att stödsökande ska lämna uppgift om stöd av mindre betydelse enligt förordning (EU) 2023/2831, ska gälla från 1 juli 2024. Anledningen till detta är att de ändringar som görs i förordning (2022:1826) med anledning av förordning (EU) 2023/2831 väntas träda ikraft den 1 juli. Jordbruksverket behöver då säkerställa att verket tar in korrekta uppgifter från stödsökanden.

Viss information kan behöva uppdateras på Jordbruksverkets webbplats. Samråds- och remissinstanserna kommer att få kännedom om den ändrade föreskriften via mailutskick efter att föreskriften har beslutats.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av de överväganden som ligger bakom föreslagna tidpunkter för ikraftträdande. Denna beskrivning är tillräckligt tydlig. Det finns också en tillräckligt tydlig beskrivning av behovet av informationsinsatser.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att de som ansöker om utbetalning kan vara myndigheter, kommuner, regioner, föreningar, organisationer och företag. De företag som berörs av de föreslagna ändringarna är verksamma inom biodlingssektorn, storleken på företagen varierar eftersom både enskilda firmor och större företag har möjlighet att söka och beviljas stöd.

Vidare anges att med utgångspunkt i hur många ansökningar som lämnades in av företag under perioden 1 januari 2023 till 1 februari 2024 har Jordbruksverket gjort en ungefärlig bedömning av hur många ansökningar om stöd och utbetalning som kommer lämnas in av företag för verksamhetsåren 2025–2027. Det anges endast vara ansökningar om stöd samt ansökningar om utbetalningar för verksamhetsår 2025–2027 som berörs av föreskriftsändringarna.

Ansökningar om stöd ska ha skickats in till Jordbruksverket senast den 30 september året innan det verksamhetsår som ansökan avser. Vid programperiodens start behöves ansökningar om stöd ha skickats in senast 31 januari 2023 för projekt som pågick under verksamhetsår 2023. Statistik från 2023 anges visa att 31 ansökningar om stöd från företag har skickats in för verksamhetsår 2023 och 2024. Det innebär att ca 15 ansökningar om stöd skickats in från företag/år. Jordbruksverket bedömer att företag kommer att skicka in ca 45 ansökningar om stöd från det att föreskriftsändringen har trätt i kraft fram till programperiodens slut (15 ansökningar x tre verksamhetsår).

För verksamhetsår 2023 beviljades företag stöd i 8 ärenden. Om ca 8 ansökningar som skickas in från företag skulle beviljas varje år innebär det att 24 ansökningar om stöd från företag skulle beviljas för verksamhetsår 2025–2027. Utifrån att Jordbruksverket uppmanar stödmottagare att skicka in två ansökningar om utbetalning per projekt innebär det att ca 48 ansökningar om utbetalningar från företag skulle skickas in för verksamhetsår 2025–2027.

Sammanfattningsvis uppskattar Jordbruksverket att företag kommer att skicka in 45 ansökningar om stöd, beviljas 24 ansökningar om stöd samt skicka in 48 ansökningar om utbetalningar från det att föreskriftsändringen träder i kraft till och med programperiodens slut. De kommer därmed påverkas av föreskriftsändringarna.

Regelrådet gör följande bedömning. Branschbeskrivning är tillräckligt tydlig. Det är inte helt tydligt vilket antal företag som förslagsställaren bedömer kommer att ansöka om stöd, men givet att en ansökan skulle motsvara ett företag, skulle det vara 15 företag. Om man ska räkna med två ansökningar per företag, vilket en del formuleringar synes indikera, blir det snarare ca 8 företag. Det synes i alla fall vara möjligt att dra slutsatsen att det inte rör sig om ett stort antal berörda företag. Beskrivningen av antalet berörda företag hade med fördel kunnat vara tydligare, men eftersom en ungefärlig bild ändå ges kan den anses tillräcklig. När det gäller företagens storlek finns egentligen ingen information annat än att det kan röra sig om enskilda firmor eller större företag. Detta är inte tillräckligt. Regelrådet har förståelse för att det är svårt att förutse exakt vilka företag som kommer att söka, men det borde ha varit möjligt att ge en tydligare bild av de företag som tidigare har fått stödet, som en approximation.

Regelrådet finner redovisningen av företag utifrån antal och bransch godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av företag utifrån storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att det inte är alla föreslagna ändringar som påverkar företagens administrativa kostnad. Jordbruksverket har därför beräknat de administrativa kostnader som ändringarna i bilaga 2 till föreskrifterna väntas få för företagen. Jordbruksverket uppskattar att för verksamhetsår 2025–2027 väntas företag skicka in ca 15 ansökningar om stöd/ år, ca 8 ansökningar om stöd från företag beviljas/ år samt att företag skickar in ca 16 ansökningar om utbetalningar/ år. Jordbruksverket bedömer att det tar stödmottagaren cirka 30 minuter (0,5 timmar) att ta fram och bifoga respektive underlag som framgår i bilaga 2 i sin ansökan om utbetalning. Sammanlagt resulterar det i en tidsåtgång på 1,5 timmar.

Beräkning administrativ kostnad för tillagda underlag till ansökan om utbetalning anges då bli $1,5 \text{ timmar} \times (340 \text{ kronor/timme} \times 1,84) \times 1 \text{ tillfälle} \times 16 \text{ ansökningar} = 15\,014,4 \text{ kronor}$. Den administrativa kostnaden blir ungefär 15 014 kronor per år. Det anges emellertid inte vara alla stödmottagare som kommer beröras av de tillagda underlagen i bilaga 2, vilket innebär att den administrativa kostnaden troligtvis kommer att bli mindre. Underlagen krävs endast in då ansökan om utbetalning innehåller arvode samt om utbildningsinsatser har genomförts. Stödmottagaren har inte nödvändigtvis utgifter för arvode. Det är inte heller säkert att det har genomförts utbildningsinsatser när det gäller varje ansökan om utbetalning. Även detta talar för att den administrativa kostnaden som räknats fram troligtvis kommer att vara lägre.

I föreskriftsförslaget anges det också framgå att Jordbruksverket tar bort en uppgift i 38 § som stödsökande och stödmottagare tidigare har behövt lämna. Jordbruksverket bedömer att den administrativa lättnad som denna ändring medför är marginell och har därför valt att inte beräkna lättnaden i tidsåtgången som ändringen medför.

De administrativa kostnaderna som genereras av föreskriftsändringen anges som sagt bli omkring 15 014 kr per år, vilket betyder att de administrativa kostnaderna för stödet till biodling ökar och totalt anges uppgå till 58 494 kr per år. Siffrorna baseras på uträkningen av den administrativa kostnaden för föreskriftsändringen samt den uträkning som togs fram i samband med SJVFS 2022:33. Det anges att vid beräkning av administrativa kostnader för företagen har Jordbruksverket utgått från Tillväxtverkets beräkningsformel för administrativa kostnader på grund av förändrad tidsåtgång: $\text{förändrad tidsåtgång} \times (\text{lönekostnad} \times 1,84) \times \text{frekvens} \times \text{population}$.

Jordbruksverket bedömer att det endast är tilläggen i bilaga 2 som ger en ökad administrativ kostnad för företagen. De övriga bestämmelserna som ändras påverkar inte den administrativa kostnaden eftersom ändringarna handlar om att förtydliga vissa bestämmelser samt att ta bort inaktuella regleringar.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av påverkan på företagens administrativa kostnader. Att kostnaden beräknas per ansökan innebär att det i och för sig inte är helt enkelt att avgöra vilken förändring det blir i administrativ kostnad per företag men eftersom det finns en totalsumma för alla ansökningar går det att få en uppfattning om vad effekten blir för alla berörda företag. Det har beskrivits tydligt i vilka led som uträkningen görs

och vilka antaganden som ligger bakom beräkningen. Beskrivningen är tydligare än vad som är fallet i förhållandevis många andra remisser och i alla händelser tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Det anges i konsekvensutredningen att Jordbruksverket bedömer att de föreslagna ändringarna inte medför ytterligare kostnader eller förändringar för företagens verksamhet, utöver det som redovisas i övriga delar av konsekvensutredningen. De föreslagna ändringarna som påverkar stödsökande och stödmottagare är främst ändringen att skicka in mer underlag i ansökan om utbetalning. Jordbruksverket bedömer att denna förändring inte påverkar företagens verksamhet utöver det som redovisats ovan.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en bedömning när det gäller påverkan på andra kostnader och verksamhet. Regelrådet finner inget skäl att ifrågasätta denna bedömning.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges att Jordbruksverket bedömer att de föreslagna ändringarna är av sådant slag att de inte medför några väsentliga förändringar i företagens konkurrensförhållanden jämfört med i dag. Ändringarna som föreslås i föreskriften är bland annat korrigeringar av hur vissa bestämmelser har formulerats, tillägg av underlag som ska skickas in vid Jordbruksverket och delar av bestämmelser som tagits bort då de inte längre är aktuella. Dessa ändringar är enligt verket inte av sådan karaktär att de påverkar företagens konkurrensförhållanden.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår såvitt Regelrådet kan se att kostnadsökningen per ansökan borde bli omkring tusen kr. Det framgår också att de aktuella kostnadsökningarna inte nödvändigtvis kommer att bli aktuella vid varje ansökan. Att kostnadsökningen är förhållandevis begränsad och inte nödvändigtvis kommer att uppstå vid varje tillfälle talar såvitt Regelrådet kan förstå för att det skulle bli begränsad påverkan på konkurrensförhållandena. Det är inte helt lätt att avgöra om det skulle vara rimligt att förslaget är helt konkurrensneutralt eftersom det inte är helt tydligt i vilken mån det kommer finnas skillnader i storlek eller andra relevanta förutsättningar bland de ansökande företagen som skulle kunna påverka deras förmåga att hantera en kostnadsökning i absoluta tal. Såvitt Regelrådet kan förstå borde likväl påverkan av just denna förändring, om den finns, vara liten. Beskrivningen kan därför anses tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte leder till någon ytterligare påverkan på berörda företag än vad som redan refererats.

Regelrådet finner inget som talar mot förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges att de föreslagna ändringarna är av sådant slag att de inte bedöms ha någon större påverkan på konkurrensförhållandena för de företag som kan söka och beviljas stöd, oavsett storlek på företagen. Jordbruksverket bedömer därför att det inte finns några särskilda skäl att ta hänsyn till små företag vid utformningen av reglerna.

Regelrådet noterar att verket i sin bedömning när det gäller små företag har uttryckt sig som att en påverkan på konkurrensförhållanden inte borde vara stor. Detta är enligt Regelrådet uppfattning en något mer nyanserad formulering än den som valdes i avsnittet om konkurrensförhållanden. Regelrådet har inga invändningar mot bedömningen och konstaterar att det har förklarats varför det inte tas särskilda hänsyn till små företag i detta fall.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Förslaget innebär att föreskrifter om stöd till biodlingssektorns justeras i vissa avseenden. Vissa bestämmelser ändras för att förtydliga innebörden i regelverket. Krav på inlämnande av uppgifter ökar något genom förslag till ändring i bilaga 2 till föreskrifterna.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är tillräckligt tydlig och det samma gäller för alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd. Även förslagets överensstämmelse med EU-rätten har beskrivits tillräckligt tydligt. Redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser håller tillräcklig kvalitet. De berörda företagen har beskrivits tillräckligt väl utifrån förutsättningarna i ärendet när det gäller företagens antal och bransch. Redovisningen av förslagets påverkan på företagens kostnader och verksamhet håller tillräcklig kvalitet. Påverkan på konkurrensförhållandena har beskrivits tillräckligt väl utifrån förutsättningarna i ärendet. Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden och särskilda hänsyn till små företag har beskrivits tillräckligt väl.

Den storleksmässiga beskrivningen av berörda företag hade behövt vara tydligare. Denna fråga är emellertid inte av sådan vikt att den blir avgörande för helhetsbedömningen av konsekvensutredningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 17 april 2024.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjör och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Per Högström
Föredragande